

ชื่อเรื่อง	ฤทธิ์การต้านราของสารสกัดจากรำข้าวต่อรา <i>Colletotrichum gloeosporioides</i> ที่แยกได้จากมะม่วงสดและมะม่วงสดตัดแต่ง
ผู้แต่ง	อภิวัฒน์ ภูงามเงิน และมนัชญา สังข์ศรีอินทร์
ที่มา	วารสารวิทยาศาสตร์เกษตร 42 : 1 (พิเศษ) : 323-325 (2554)
คำสำคัญ	สารสกัดจากรำข้าว; สารต้านรา; การเน่าเสียหลังการเก็บเกี่ยว

บทคัดย่อ

รำข้าวเป็นผลพลอยได้จากการสีข้าวซึ่งในแต่ละปีมีปริมาณมาก มีรายงานวิจัยจำนวนมากที่กล่าวว่ารำข้าวมีสารออกฤทธิ์ทางชีวภาพที่มีฤทธิ์ยับยั้งจุลินทรีย์ได้ แต่ยังไม่พบรายงานที่กล่าวถึงฤทธิ์การต้านราของรำข้าวที่มีต่อจุลินทรีย์ที่ทำให้ผลไม้หลังการเก็บเกี่ยวเน่าเสีย การทดลองนี้จึงศึกษาประสิทธิภาพการต้านราของสารสกัดจากรำข้าวต่อราสำคัญที่ทำให้ผลไม้เน่าเสีย โดยใช้ *Colletotrichum gloeosporioides* ที่แยกได้จากผิวของผลมะม่วงสุกสดและชิ้นมะม่วงสดตัดแต่งในการศึกษา ใช้รำข้าวสี่ชนิดคือรำข้าวเจ้า รำข้าวขาวดอกมะลิ 105 รำข้าวเหนียว กข 6 และ รำข้าวมันปู สกัดด้วยเอทานอลร้อยละ 70 ศึกษาประสิทธิภาพในการยับยั้งด้วยวิธี agar dilution แปรความเข้มข้นของสารสกัดเป็น 0, 100, 500, 1,000, 5,000 และ 10,000 มิลลิลิตร/ลิตร ผลการศึกษาพบว่า สารสกัดจากรำข้าวเจ้า รำข้าวขาวดอกมะลิ 105 รำข้าวเหนียว กข. และรำข้าวมันปู สามารถยับยั้ง *C. gloeosporioides* ได้ที่ระดับความเข้มข้นเริ่มต้นเท่ากับ 5,000 มิลลิลิตร/ลิตร โดยมีค่าเฉลี่ยของร้อยละของการยับยั้ง เป็น 19.40, 17.54, 25.81 และ 26.05 ตามลำดับ ผลจากการศึกษานี้เป็นประโยชน์ในการหาแนวทางการใช้เป็นสารกันราตามธรรมชาติสำหรับผลิตภัณฑ์ผลไม้สดตัดแต่งต่อไป